

Bin yılın opera aşkı

Eserlerini Fransızca kaleme alan Japon yazar Akira Mizubayashi, 'Bin Yılın Aşkı'nda bir kere daha müzikle iç içe bir roman kuruyor. Bir Japon profesörle onun Fransız eşinin peşinde, müzik dolu bir yolculuğa çıkarıyor okuru. Yaşam, ölüm, geçmiş, aşk ve tutku gibi konuları ele aldığı yolculuktaki rehberi ise 'Figaro'nun Dügünü'...

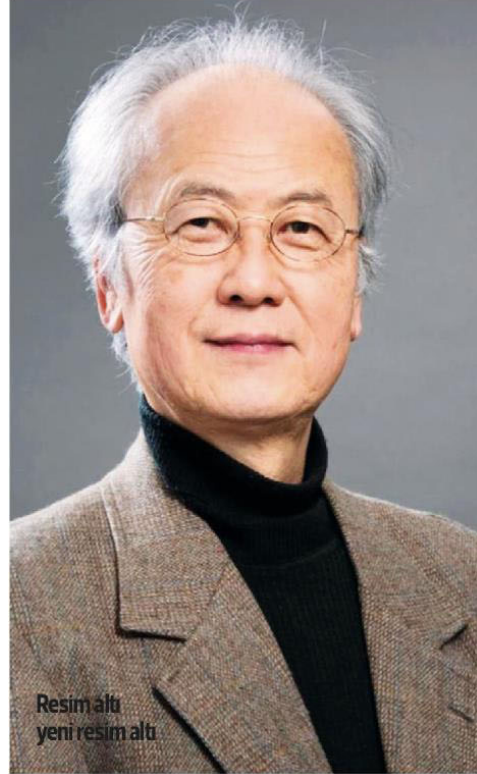
METİN CELÂL
metincelal@gmail.com

Akira Mizubayashi'yi Türkçede yayımlanan ilk romanı 'Can Kırığı' ile tanımıştık. 'Can Kırığı'nda kırık bir kemanın geçmişini araştırırken "anımsama, köksüzleşme ve sonsuz yas gibi izlekleri klasik müziğin tınlarıyla buluşturuyor"du. Hem konusu hem de anlatımıyla okuru etkileyen ve kültleşecek bir roman olduğunu düşündüğüm 'Can Kırığı'ndan sonra yine müzikle iç içe bir romanla, 'Bin Yılın Aşkı'yla Türk okurla buluşuyor Mizubayashi.

Akira Mizubayashi, 1951'de Japonya'da Sakata şehrinde doğmuş, Fransızca eğitimi almış ve hayatını Fransızca eğitimi vererek Japonya ve Fransa arasında sürdürmüştü. Eserlerini Fransızca kaleme alıyor. Neden Fransızca yazmayı tercih ettiğine dair 'Une langue venu d'ailleurs' (Folio, 2013) adlı bir eseri de var. Edebi eserlerini geç bir yaşta, 2010'lardan sonra yayımlatmaya başladığını anlıyoruz. İlk eserinin yayın tarihi 2013. Kendi internet sitesi dahil hiçbir yerde ayrıntılı bir biyografisine ulaşamadığım için böyle diyorum. Kendinden söz etmeyi sevmediğini, eserleriyle var olmayı tercih ettiğini düşünebiliriz.

Ama yetersiz biyografileri bile eserleri ile kendi yaşamöyküsü arasında sıkı bağlar olduğunu düşündürüyor, en azından 'Bin Yılın Aşkı'nın kahramanının öyküsü ile Akira Mizubayashi'nin yaşamöyküsü ilk bakışta ana hatlarıyla örtüşüyor.

Roman, Sen-nen isimli Fransızca eğitimi veren bir Japon profesörün Fransız eşi Mathilde ile olan evliliğini ve müzik dolu geçmişine bir yolculuğunu anlatıyor. Sen-nen Paris'te eşiyile birlikte yaşamaktadır. İki de müzik tutkunu olan çift, Fransa'da bir müzik kursunda tanışmıştır. Ancak

Sen-nen, Paris'te doktora öğrencisiyken hayatının dönüm noktası niteliğindeki bir olay yaşar. Bir opera tutkunu olan Sen-nen Paris Operası'nda sahnelenecek olan Mozart'ın 'Figaro'nun Dügünü'nün bütün gösterilerini izlemeye karar verir. Gerekirse bu iş için kısıtlı bütçesinin tamamını harcamaya razıdır. Bu kararının temelinde opera aşkı kadar 'Figaro'nun Dügünü'nde Susanna rolünü canlandıran bir opera sanatçısı olan Clémence'e tutkulu hayranlığı da vardır.

Sen-nen tutkulu bir hayran olarak sadece Clémence'i izlemekle kalmaz, ona mektuplar da yazar. Bu mektuplarda 'Figaro'nun Dügünü'nün

kendisi için önemini, bu büyük eserin estetik etkisinin yanı sıra nasıl bir düşünce dünyası açtığını da anlatır. Susanna rolüne, söylediği şarkılara da değinir. Kendisine hayranlığının esere ve eserdeki rolüne bağlı olduğunu açıklar. Cevapsız mektuplar birbirine eklenirken son temsilden önce nihayet Clémence'ten mesaj gelir ve buluşurlar. Aralarında kırık bir aşk ilişkisi başlar.

Japonya'da yeniden doğan muhafazakârlıktan kaçan Sen-nen kendisi gibi Mozart'ın da döneminin kurallarına eserleriyle karşı çıktığını düşünür. Aydınlanma döneminin öncülerinden biri olarak hümanizm, sınıflar arasındaki çelişkiler, kadın-erkek eşitsizliği gibi o zamanlar yeni yeni tartışılmaya başlayan konuları ele aldığı için Mozart'a hayran olduğunu belirtir. 'Figaro'nun Dügünü' Mozart'ın bu siyasi yaklaşımlarını da yansıtan bir eser olarak ayrıca öneme sahiptir onun için.

MÜZİĞİN VE AŞKIN ETRAFINDA BİR ANLATI

Akira Mizubayashi, 'Bin Yılın Aşkı'nı geçmiş ve bugünün iç içe anlatıldığı bir zaman akışında kurmuş. Bir yandan geçmişi anımsayıp hem Mathilde hem de Clémence ile yaşadıklarını anlatırken diğer yandan insan sesine duyduğu hayranlıktan kaynaklanan opera tutkusunun nasıl geliştiğini iletiyor. 'Figaro'nun Dügünü' hakkında yaptığı çözümlerle estetik, siyasi boyutlar katıyor anlatısına. Tüm bunları da sakın bir anlatımla, hiç abartmadan, sanki doğal akış buymuş gibi iletiyor okura.

Aradan 30 yıl geçmiş, Sen-nen 'Figaro'nun Dügünü'nü hâlâ dinlese de o eserde hayranı olduğu Susanna rolünü canlandıran Clémence'i belleğinin derinliklerine gömmüştür. Hasta eşine

bakar, yaşlı köpeğiyle zaman geçirirken ölüme hazırlanır. Akira Mizubayashi eşinin, köpeğinin ve kendinin durumlarından yola çıkarak yaşlılık ve ölüm hakkında düşünür.

Bu hayata veda hazırlıkları sırasında, 30 yıl sonra Clémence'ten bir mesaj alır. 'Figaro'nun Dügünü' Paris Operası'nda tekrar sergilenmektedir ve Clémence bu yapımda görevlidir. Sen-nen'in ilk gösteriye davet etmektedir. Bu davet Sen-nen'in kalbine gömdüğü aşkını anımsaması, geçmişiyile buluşması demektir.

'Bin Yılın Aşkı' müziğin ve aşkın etrafında kurulan bir anlatı. Akira Mizubayashi yaşam boyu süren bir tutkuyla dolu bir adamın hikâyesini zaman zaman şiirsel diyebileceğimiz imgesel anlatımlara başvursa da oldukça sakın bir dille anlatıyor. Adı 'bin yıl' anlamına gelen Sen-nen'in öyküsünü okurken müziğin nasıl derin anlamlar taşıyabileceğini de düşünmeden edemiyoruz. Gözde Koca'nın Türkçeye çevirdiği 'Bin Yılın Aşkı'nda Akira Mizubayashi'nin akıcı anlatımı ile etkileyici hikâyesini okurken müziğin içerdiği imge ve anlamlar dünyasının yanında aşk, tutku, yaşam, ölüm gibi varoluşsal sorunlar üzerinde de düşünüyoruz. ■

BİN YILIN AŞKI

Akira Mizubayashi
Çeviren: Gözde Koca
Yayıncı: Yapı Kredi Yayınları, 2023
184 sayfa.